

voorafgaande en dan verzonden brieven naar Batavia te voegen. Conform het bevel van Heren XVII moet bij eerste gelegenheid een dubbel afschrift van memories over maten, munten en gewichten in Surat, omgerekend naar Nederlandse maten, munten en gewichten, waarde en prijs, naar hen opgezonden worden. Wat schepen betreft is weer opgedragen die slechts bij uiterste noodzaak vast te houden en deze zo snel mogelijk te laten vertrekken. Dat geldt vooral het schip met de retouren naar Ceylon, waaraan, indien enigszins mogelijk, twee ton aan ropia's moet worden meegegeven, [fol. 2008] om nog mee te kunnen met de schepen die eind januari uit Galle vertrekken. Ze mogen volgens het uitdrukkelijk bevel van Heren XVII niet daarna vertrekken, opdat ze niet aan de gevaren bij Kaap de Goede Hoop worden blootgesteld. Om niet afhankelijk te zijn van het in Surat zeer dure brandhout, is besloten om aan schepen daarheen twee vadem extra brandhout mee te geven om pek, en daarmee harpuijs, te smelten en te koken. Als de gezagvoerders er toch om vragen mag het verstrekt worden, maar het moet wel gerapporteerd worden, zodat nader onderzoek mogelijk is. [fol. 2009] Op het verzoek van directeur Christiaan Lodewijk Senff in de brief van 8 januari 1764 om van twee smalschepen, waarin niets geladen kan worden en die slechts hoge kosten met zich brengen, verlost te worden, is bevolen ze naar Ceylon te zenden en, als ze daar ook niet nodig zijn, ze via Malakka naar Batavia te sturen. Het bestuur besloot zeer juist om, ter besparing van onnodige kosten, geen militairen meer te plaatsen op de schepen die om te lossen heen en weer varen. Volgens de laatste brief van 20 juli 1764 was de verkoop van handelswaren door de binnenlandse onlusten nog kwijnende, maar het bestuur ziet tekenen dat de onlusten ophouden. De Hoge Regering wenst dit vurig. [fol. 2010] Dan zal de afzet verbeteren en herstellen tot de grote voordelen van weleer. Men zal hiertoe alles op alles zetten, wat ook van de directeur te Surat wordt verwacht. Daarom is de bestelling ook in goede Bataviase suiker uitgevoerd, zonder daarbij, na een opmerking van het bestuur, de minste suiker van Java's Oostkust te voegen. De verzonden nootmuskaat was ook veel beter dan de magere in het voorafgaande jaar. Eveneens volgens zijn brief van 20 juli 1764 moest het bestuur de bestelling van kruidnagels zeer verminderen, omdat de Engelsen daarvan veel aanvoerden. [fol. 2011] Daartoe is een notitie over hun aanvoer te Bombay en vervolgens naar Surat uit Perzië, Malabar en Coromandel bijgevoegd. Het bestuur is opgedragen steeds na te gaan hoeveel kruidnagels en andere specerijen worden aangevoerd, wat de waarde is en wie er buiten de Engelsen nog importeren. Dit moet men rapporteren, zodat de nodige maatregelen in het belang van de Compagnie te nemen zijn. Uit de directie via Ceylon naar Nederland verzonden brief van directeur Senff weten Heren XVII waarschijnlijk al voor de ontvangst van deze brief hoe Senff de directie bij zijn komst heeft aangetroffen en welke maatregelen hij heeft genomen tegen schade door de ongehoorde fraude door het vorige bewind met de gelden enz. van de Compagnie. [fol. 2012a] Daarom wordt hieraan, en aan wat er meer in die directe brief stond, voorbijgegaan. Slechts wordt gemeld dat directeur Christiaan Lodewijk Senff in een aparte brief van 14 augustus 1764 is opgedragen uitgebreid te rapporteren over de gewelddadigheden en onrechtvaardige behandeling door de Engelsen en hoe dat zich eigenlijk heeft toegedragen. De nog te Surat verblijvende participanten in de fraude met de gelden van de Compagnie zijn ernstig gewaarschuwd dit in het vervolg na te laten, willen ze een gevoelige bestraffing ontlopen. De borgen voor de met afgeschreven gage naar Batavia gezonden kassier Jan Oudenhooorn, de onderkooplieden Otto Hendrik Ruperti en Willem Blauwkamer, stelden zich garant tot ropia 10.000. Ze blijven aansprakelijk [fol. 2012b] mocht de Compagnie door de schuld van Oudenhooorn schade lijden. In de brief van 31 januari 1764 schrijft het bestuur dat het 1903 stuks diverse zijden patholen en 6240 lb putjuk had ingekocht en een en ander, of beide weer voor een douceur, ofwel voor de inkoopsprijs aan de schipper van de Kronenburg, Jan du Pré, had verkocht. Hoewel de patholen bij onderzoek niet overeenkwamen met de eisen die de Compagnie aan de kwaliteit stelt en andere patholen van nog slechtere soort waren, ja zelfs enige met gaten, en ze met de putjuk voor rsd 25.627, of f 61.504 waren ingekocht, is toch besloten deze waren op een aparte rekening te laten voortlopen. [fol. 2013] Wat er bij verkoop op verloren zal